

[Camre]

dernisering af uddannelserne. Det betyder også, at vi må nyttiggøre de ressourcer af menneskelig arbejdskraft og bygninger, som uddannelsessystemet rummer, ved videreuddannelse og ved ombygning og omflytning, således at vi snarest kan skabe uddannelsessteder nok for relevante uddannelser, især på de kvalificerede erhvervsfaglige områder.

Lære- og praktikpladserne udgør et særligt problem, som kan kræve lovgivning. Også i den forbindelse er det vigtigt, at vi sikrer en uddannelsesmæssig dimensionering, der imødekommer de behov, der er for arbejdskraft på de enkelte fagområder. Der må endvidere gennemføres en jobskabelsesordning, som muliggør, at de midler, der anvendes af staten til bistandshjælp og dagpenge, bliver anvendt i samfundsnyttigt arbejde, først og fremmest i de private virksomheder, men også i det nødvendige omfang i den offentlige sektor.

Socialdemokratiet betragter det som helt afgørende, at vi nu foretager de lovmæssige og andre indgreb, som er nødvendige for at sætte alle unge under 25 år i arbejde eller i uddannelse. Det er en meget stor opgave, men den skal og må løses. Det er uacceptabelt, at store dele af den unge generation er uden arbejde, ja, ofte går direkte fra skolen eller fra anden uddannelse ud til arbejdsløshed. Disse unge ledige får det indtryk, at de er overflødige og ubrugelige. De er berøvet den naturlige indgang til den aktive og produktive tilværelse, som er en nødvendig del af ethvert menneskes liv. Vi er dybt forurolet over de virkninger for det enkelte menneske og på samfundets funktion, som kan blive følgen af, at så mange unge lades i stikken af det samfund, de lever i, og derfor må ingen anstrengelse undlades og intet virksomt middel overses, for at alle unge kan gives en uddannelse og et arbejde.

Der vil ud over de direkte økonomisk-politiske virkemidler være behov for en lang række tilpasninger af administrative systemer o. lign., og vi hilser med tilfredshed, at folketinget inden længe får mulighed for en samlet debat og stillingtagen til alle de nødvendige ændringer. Der vil være behov for en lang række tilpasninger af administrative systemer o. lign., og det er nødvendigt, at vi ser på det i sammenhæng.

I socialdemokratiets politik indgår også de mange punkter, som var indeholdt i statsmi-

nisterens åbningstale den 6. oktober 1981, og af hvilke jeg blot skal fremhæve en forbedring af varnehjælpen til pensionisterne fra i år, en udvidelse af gifte kvinders skattemæssige ligestilling, en øget indsats i narkotikabekæmpelsen, en styrkelse af den kollektive trafik, en øget udnyttelse af spildvarme og eksisterende fjernvarmekapacitet, en styrkelse af indsatsen for at udnytte vore egne naturgas- og olieressourcer og en revision af uddannelsesstøtten. Jeg har blot nævnt disse initiativer i flæng, men jeg vil understrege, at socialdemokratiet anser dem for vigtige og vil søge dem realiseret i denne folketingssamling.

Vi må indstille os på at leve i et samfund under konstant, hastig forandring. Den krise, som vi midt i 1970'erne var tilbøjelige til at anse for at være noget korterevarende, er nok snarere udtryk for, at verden og ikke mindst den industrialiserede, højtudviklede del af verden er under vedvarende forandring. Hvis vi vil overleve økonomisk, socialt og kulturelt under den forandring, må vi sætte os i stand til permanent at forandre vore systemer og vore metoder, for gør vi ikke det, mister vi muligheden for at nå vore mål.

Vi ønsker et varmt, solidarisk, frit og lige menneskeligt samfund. Det kræver stadig nye midler og ny indsats at realisere det. Holder vi konservativt fast ved gamle, velkendte metoder, vil vi for sent opdage, at vi har mistet muligheden for selv at forme og styre vores tilværelse.

Som jeg gav udtryk for, er det finanslovsforslag, der nu skal behandles, et udtryk for den samlede økonomiske politik, selv om det endnu står tilbage at foretage de tilretninger på en række poster, som er en følge af de nyeste skøn og af vore seneste forslag til styrkelse af den beskæftigelsesfremmende og produktionsforøgende økonomiske politik.

Skønnet over underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet er nu for 1982 på 47,7 mia kr. Jeg finder anledning til at understrege, at den stigning i underskuddet, som kan forudses i forhold til skønnet fra oktober 1981, i alt væsentligt skyldes en nedgang i statens forventede indtægter. Det understreger klart behovet for en aktivitetsfremmende politik, og jo før den realiseres, jo bedre.